

ศาสนองค์สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส

โอกาสวันผู้ป่วยสากลครั้งที่ 30

(11 กุมภาพันธ์ 2022)

“จงเป็นผู้เมตตากรุณา ดังที่พระบิดาของท่านทรงพระเมตตากรุณาเถิด”

(ลก. 6:36)

การอยู่เคียงข้างผู้ทนทุกข์ทรมานในแนวทางแห่งเมตตาจิต

บรรดาพี่น้องชายหญิงที่รักทั้งหลาย

เมื่อสามสิบปีที่แล้ว นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอลที่ 2 ได้ทรงกำหนดตั้งวันผู้ป่วยสากลขึ้นมาเพื่อกระตุ้นให้ประชากรของพระเจ้า สถาบันคาทอลิกด้านสุขภาพอนามัยและภาคประชาสังคมได้ให้ความสนใจใส่ใจต่อบรรดาผู้เจ็บป่วยและบุคลากรผู้ดูแลผู้เจ็บป่วย¹

เราต้องขอบพระคุณองค์พระผู้เป็นเจ้าสำหรับความก้าวหน้าในช่วงหลายๆ ปีที่ผ่านมา ในพระศาสนจักรแต่ละแห่งทั่วโลก ความก้าวหน้าหลายอย่างได้ดำเนินการไปแล้ว แต่ก็ยังมีหนทางอีกยาวไกลที่จะต้องทำให้แน่ใจว่าผู้ป่วยทุกคน รวมทั้งผู้ที่ยากจนและมีสถานะบุคคลชายขอบสังคมอย่างถึงที่สุด จะได้รับการดูแลรักษาด้านสุขภาพอนามัยอย่างที่ดีควรจะเป็น เช่นเดียวกับงานด้านการอภิบาลที่จะช่วยพวกเขาได้สัมผัสชีวิตในช่วงเวลาแห่งความเจ็บป่วยร่วมกับพระคริสตเจ้าที่ทรงถูกตรึงกางเขน และทรงกลับคืนพระชนมชีพ ด้วยสถานการณ์การแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในขณะนี้ ทำให้การเฉลิมฉลองวันผู้ป่วยสากลครั้งที่ 30 ซึ่งกำหนดจัดขึ้น ณ เมืองอาเรควีปา ประเทศเปรู มีอาจเกิดขึ้นตามแผนที่วางไว้ได้ แต่จะมีการจัดขึ้นในมหาวิหารนักบุญเปโตร วาติกันแทน ขอให้การเฉลิมฉลองวันผู้ป่วยสากลนี้ช่วยให้เราเติบโตขึ้นในการอยู่ใกล้ชิดและให้บริการต่อผู้เจ็บป่วยและครอบครัวของพวกเขาด้วย

1. ผู้เมตตากรุณาดังองค์พระบิดาเจ้า

¹ อ้างอิง นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอลที่สอง, จดหมายถึงพระคาร์ดินัลฟิออเรนโซ อันเจลินี, ประธานสมณสภาเพื่อการอภิบาลผู้ทำงานด้านสุขภาพอนามัย, โอกาสวันผู้ป่วยสากล (13 กุมภาพันธ์ 1992)

หัวข้อที่เลือกสำหรับวันผู้ป่วยสากลครั้งที่สามสิบนี้ "จงเป็นผู้เมตตากรุณา ดังที่พระบิดาของท่านทรงพระเมตตากรุณาเถิด" (ลก. 6:36) ทำให้เราหันมาเพ่งมององค์พระเจ้าของเรานั่นเอง "พระเจ้าทรงเปี่ยมด้วยพระเมตตา" (อฟ. 2:4) พระองค์ทรงมองดูบรรดาลูกๆ ของพระองค์อยู่เสมอด้วยความรักแบบบิดา แม้แต่เมื่อพวกเขาจะหันหลังให้กับพระองค์ก็ตาม แท้จริงแล้ว พระเมตตาเป็นพระนามของพระเจ้าที่พิเศษซึ่งแสดงออกถึงพระธรรมชาติของพระองค์ไม่ใช่ในลักษณะของความรู้สึกเป็นครั้งคราว แต่เป็นพลังที่มีอยู่ในทุกสิ่งทุกอย่างที่พระองค์ทรงกระทำ เป็นความเข้มแข็งและความอ่อนโยนที่มีอยู่ร่วมกัน ด้วยเหตุนี้ เราจึงสามารถกล่าวด้วยความสำนึกและรู้คุณค่าพระเมตตาขององค์พระเจ้าของเรามีอยู่ทั้งในมิติของความเป็นบิดาและความเป็นมารดา (เทียบ อสย. 49:15) เพราะพระองค์ทรงดูแลเราด้วยความเข้มแข็งดังบิดาและความอ่อนโยนดุจมารดา พระองค์ทรงมีพระประสงค์อย่างไม่หยุดหย่อนที่จะให้ชีวิตใหม่แก่เราในองค์พระจิตเจ้า

2. พระเยซูเจ้า พระเมตตาขององค์พระบิดาเจ้า

ประจักษ์พยานสูงส่งที่สุดแห่งพระเมตตารักขององค์พระบิดาเจ้าต่อผู้เจ็บป่วยก็คือ พระบุตรแต่องค์เดียวของพระองค์ที่ทรงบังเกิดมา พระวรสารได้บอกเรากี่ครั้งก็ขึ้นเกี่ยวกับการที่พระเยซูเจ้าทรงพบปะกับผู้คนทีหนทุกข์ทรมานจากความเจ็บป่วยต่างๆ พระองค์ “เสด็จไปทั่วแคว้นกาลิลี ทรงสั่งสอนในศาลาธรรม ทรงประกาศข่าวดีเรื่องพระอาณาจักร ทรงรักษาโรคและความเจ็บไข้ทุกชนิดของประชาชน” (มธ. 4:23) เราสามารถถามตัวเองได้ว่า ทำไมพระเยซูเจ้าจึงสนใจคนเจ็บป่วยเป็นพิเศษ ถึงขนาดที่ว่านี่กลายเป็นพันธกิจหลักของบรรดาอัครสาวก ผู้ที่พระอาจารย์เจ้าทรงส่งมาเพื่อประกาศข่าวดีและรักษาคนเจ็บป่วย (เทียบ ลก. 9:2)

นักคิดในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ได้ให้เหตุผลไว้ว่า "ความเจ็บปวดแยกออกจากกันโดยสิ้นเชิง และจากความโดดเดี่ยวอย่างแท้จริงนี้เองที่การร้องขอต่ออีกฝ่ายหนึ่ง ทำให้การอ่อนน้อมของอีกฝ่ายหนึ่งถือกำเนิดขึ้น"² เมื่อบุคคลประสบความอ่อนแอและความทุกข์ทรมานในร่างกายของตนเองอันเป็นผลจากความเจ็บป่วย จิตใจของเขาจะรู้สึกหนักหน่วง ความกลัวแผ่ซ่านไปทั่ว ความสงสัยเกิดขึ้น ทวีคูณ คำถามเรื่องความหมายของสิ่งที่เกิดขึ้นกับชีวิตของเขากลายเป็นสิ่งที่ต้องเร่งตอบให้ได้ เกี่ยวกับเรื่องนี้ เราจะลืมนบรรดาผู้เจ็บป่วยเหล่านั้นได้อย่างไร ในห้วงเวลาของการแพร่ระบาดของโรคร้ายในปัจจุบัน บรรดาผู้ที่ใช้เวลาห้วงสุดท้ายของชีวิตอย่างโดดเดี่ยวในหอผู้ป่วยวิกฤต (I.C.U.) ซึ่งพวกเขาจะได้รับการดูแลโดยผู้ที่ทำงานด้านสุขภาพอนามัยแน่ๆ แต่พวกเขากลับอยู่ห่างไกลจากคนที่เขารักที่สุด และคนที่สำคัญที่สุดในชีวิตของพวกเขา ดังนั้น นี่จึงเป็นการช่วยเราให้มองเห็นความสำคัญของ

² E. Lévinas, « Une éthique de la souffrance », in Souffrances. Corps et âme, épreuves partagées, a cura di J.-M. von Kaenel, Autrement, Paris 1994, pp. 133-135

การเป็นประจักษ์พยานแห่งพระเมตตาของพระเจ้า โดยผ่านทางแบบอย่างของพระเยซูเจ้า พระเมตตาขององค์พระบิดาเจ้าที่คอยเทน้ำมนต์แห่งการปลอบโยนและเหล้าองุ่นแห่งความหวังลงบนบาดแผลของผู้เจ็บป่วย³

3. สัมผัสพระวรกายที่ทนทุกข์ทรมานขององค์พระคริสตเจ้า

การเชื่อเชิญของพระเยซูเจ้าให้เป็นผู้มีเมตตากรุณาเหมือนพระบิดาเจ้ามีความหมายเป็นพิเศษสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพอนามัย พ่อกำลังคิดถึงบรรดาแพทย์ พยาบาล ผู้ทำงานในห้องปฏิบัติการ ฝ่ายสนับสนุนและบรรดาผู้ดูแลผู้ป่วย ตลอดจนบรรดาอาสาสมัครจำนวนมากที่อุทิศเวลาอันมีค่าในการให้ความช่วยเหลือผู้ทนทุกข์ทรมาน บรรดาบุคลากรผู้ทำงานด้านสุขภาพอนามัยที่รักทั้งหลาย การให้บริการอยู่เคียงข้างผู้เจ็บป่วยที่ท่านทำด้วยความรักและเต็มความสามารถของท่าน ก้าวข้ามผ่านข้อผูกมัดของวิชาชีพกลายเป็นพันธกิจ มือของท่านที่สัมผัสพระวรกายที่ทนทุกข์ทรมานของพระคริสตเจ้าสามารถเป็นเครื่องหมายของพระหัตถ์แห่งพระเมตตาของพระบิดาเจ้า จงตระหนักถึงศักดิ์ศรีอันยิ่งใหญ่แห่งวิชาชีพของท่าน รวมทั้งความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องด้วย

ให้เราขอบพระคุณพระเจ้าสำหรับความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ผ่านมา เทคโนโลยีใหม่ๆ ทำให้เราสามารถเตรียมแนวทางการรักษาที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่อบรรดาผู้เจ็บป่วย การวิจัยยังคงให้การสนับสนุนอันมีค่าในการเอาชนะโรคต่างๆ ทั้งเก่าและใหม่ เวชศาสตร์ฟื้นฟูได้พัฒนาความเชี่ยวชาญและทักษะเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ทั้งหมดนี้จะต้องไม่ทำให้เราลืมความเป็นเอกเทศ ศักดิ์ศรีและความอ่อนแอของผู้ป่วยแต่ละคน⁴ ผู้ป่วยมีความสำคัญมากกว่าความเจ็บป่วยของเขาเสมอ และด้วยเหตุนี้ วิธีการรักษาใดๆ จึงไม่สามารถเพิกเฉยต่อการฟังเสียงของผู้ป่วย ประวัติ ความวิตกกังวลและความกลัวของเขาได้ แม้ว่าจะไม่สามารถรักษาให้หายจากโรคได้ แต่การให้การดูแลสามารถทำได้เสมอ ท่านสามารถปลอบโยนและทำให้ผู้คนรู้สึกถึงความใกล้ชิดซึ่งเป็นการแสดงความสนใจในตัวบุคคลมากกว่าจะสนใจแค่โรคของเขาหรือเธอเท่านั้น ด้วยเหตุผลนี้ พ่อจึงหวังว่าหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรด้านสุขภาพอนามัยจะทำให้พวกเขาสามารถพัฒนาทักษะด้านการฟังและเปิดมิติด้านความสัมพันธ์ต่อผู้อื่นได้

4. ศูนย์ดูแลผู้ป่วยต่างๆ ในฐานะ “บ้านแห่งความเมตตากรุณา”

วันผู้ป่วยสากลเป็นโอกาสดีที่จะให้ความสนใจกับศูนย์ที่ให้การดูแลผู้ป่วยต่างๆ การแสดงความเมตตาต่อบรรดาผู้ป่วยตลอดหลายศตวรรษที่ผ่านมาได้นำชุมชนคริสตชนให้เปิด "โรงแรมของชาวสะมาเรียผู้ใจดี" จำนวนนับไม่ถ้วน ที่ซึ่งผู้เจ็บป่วยทุกประเภทสามารถได้รับการต้อนรับและ

³ เทียบ Messale Romano, Prefazio Comune VIII, พระเยซูเจ้า ชาวสะมาเรียผู้ใจดี

⁴ อ้างอิง พระดำรัสของสมเด็จพระสันตะปาปาถึงสหพันธ์สัตย์แพทย์และทันตแพทย์แห่งชาติ, 20 กันยายน 2019.

ปฏิบัติด้วยความรัก โดยเฉพาะผู้ที่ไม่สามารถหาคำตอบสำหรับสุขภาพของตนเองหรือเนื่องจากความยากจนหรือการกีดกันทางสังคมหรือความยากลำบากในการรักษาโรคบางอย่าง เราต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษโดยเฉพาะบรรดาเด็ก ผู้สูงอายุและกลุ่มคนที่เปราะบางที่สุด ด้วยการเป็นผู้เมตตากรุณาเฉกเช่นพระบิดาเจ้า บรรดามิชชันนารีทั้งหลายได้ประกาศข่าวดีเรื่องพระอาณาจักร พร้อมกับการก่อสร้างโรงพยาบาล โรงเรียนและสถานที่ที่ให้การดูแลต่างๆ สิ่งเหล่านี้เป็นวิธีการอันล้ำค่าที่ทำให้ความเมตตากรุณาแบบคริสตชนก่อร่างขึ้นให้เห็นเป็นรูปธรรมและความรักของพระคริสตเจ้าซึ่งปรากฏโดยการเป็นประจักษ์พยานของบรรดาศิษย์ของพระองค์ก็น่าเชื่อถือมากขึ้น พ่อคิดถึงโดยเฉพาะบรรดาประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่ยากจนที่สุดของโลกของเรา ซึ่งบางครั้งจำเป็นต้องคืบคลานเดินทางไกลเพื่อค้นหาศูนย์ที่ให้การรักษา ซึ่งถึงแม้จะมีทรัพยากรจำกัด แต่ก็มีสิ่งที่ตอบสนองพวกเขาได้ เรายังมีสิ่งที่ต้องทำอีกมาก ในบางประเทศ การเข้าถึงการดูแลอย่างเพียงพอยังคงเป็นสิ่งที่เข้าถึงได้ยาก สิ่งนี้ได้รับการยืนยันจากตัวอย่างเรื่องการจัดหาวัคซีนป้องกันโควิด-19 ที่ไม่เพียงพอในประเทศที่ยากจน แต่ยิ่งนั้นอีกคือ การขาดซึ่งการรักษาโรคที่แก้ไขยาสามัญธรรมดาเท่านั้นเอง

ในบริบทนี้ พ่ออยากยืนยันอีกครั้งถึงความสำคัญของสถาบันสุขภาพอนามัยคาทอลิก พวกเขาเป็นสมบัติล้ำค่าที่จะได้รับการปกป้องและสนับสนุน การมีอยู่ของพวกเขาได้ทำให้ประวัติศาสตร์ของพระศาสนจักรมีชื่อเสียง เพราะเป็นการแสดงออกถึงการอยู่เคียงข้างกับผู้เปราะบางที่สุดและสถานการณ์ที่ถูกกลืนมากที่สุด⁵ ผู้ก่อตั้งสถาบันนักบวชหลายคนะที่รู้จักวิธีฟังเสียงกรีดร้องของบรรดาพี่น้องชายหญิงที่ถูกกลืนการเข้าถึงการดูแลหรือได้รับการดูแลที่ไม่ดีและได้ทำหน้าที่อย่างเต็มที่ในการให้บริการ แม้ในปัจจุบันนี้ แม้แต่ในประเทศที่พัฒนาแล้วก็ตาม การมีอยู่ของพวกเขาถือเป็นพระพร เพราะนอกจากจะดูแลด้านร่างกายด้วยความเชี่ยวชาญที่จำเป็นแล้ว พวกเขายังอุทิศพระพรแห่งความเมตตากรุณาที่ให้ความสนใจต่อผู้ป่วยและครอบครัวของพวกเขาได้เสมอ ในยุคที่วัฒนธรรมของความไม่เห็นพ้องที่แพร่หลายและชีวิตไม่ได้รับการยอมรับเสมอไปว่าสมควรได้รับการต้อนรับและมีชีวิตอยู่ โครงสร้างเหล่านี้ในฐานะ “บ้านแห่งความเมตตากรุณา” สามารถเป็นแบบอย่างในการปกป้องและดูแลทุกชีวิตแม้ที่เปราะบางที่สุดจากจุดเริ่มต้นของชีวิตจนถึงจุดสิ้นสุดตามธรรมชาติ

5. ความรักเมตตาด้านการอภิบาล: การปรากฏตัวและอยู่ใกล้ชิด

ในช่วงสามสิบปีที่ผ่านมา การอภิบาลด้านสุขภาพอนามัยได้มองเห็นการบริการที่ขาดเสียไม่ได้ซึ่งได้รับการยอมรับมากขึ้นเช่นกัน หากการเลือกปฏิบัติที่เลวร้ายที่สุดที่คนยากจนประสบ - รวมถึงผู้ป่วยมีสุขภาพไม่ดี - คือการขาดความเอาใจใส่ทางด้านฝ่ายจิตวิญญาณ เราจะล้มเหลวไม่ได้ในการมอบความใกล้ชิด พระพรและพระวาจาของพระเจ้า รวมทั้งการเฉลิมฉลองศีลศักดิ์สิทธิ์และโอกาส

⁵ อ้างอิง บทสวดทูลสวสวรรค์แจ้งข่าว ณ โรงพยาบาล Gemelli, กรุงโรม 11 กรกฎาคม 2021.

ในการเติบโตและมีวุฒิภาวะในความเชื่อ⁶ ในเรื่องนี้ พ่ออยากย้ำเตือนทุกท่านว่าความใกล้ชิดกับผู้ป่วย และการดูแลอภิบาลไม่เพียงเป็นหน้าที่ของศาสนบริกรที่อุทิศตนโดยเฉพาะเท่านั้น การเยี่ยมผู้เจ็บป่วย เป็นการเชื่อเชิญที่พระคริสตเจ้าทรงมอบให้แก่ศิษย์ของพระองค์ทุกคน มีผู้ป่วยและผู้สูงอายุที่คนกันที่อาศัยอยู่ที่บ้านและรอคอยการเยี่ยม พันธกิจในการปลอบประโลมเป็นหน้าที่ของผู้รับศีลล้างบาปทุกคน โดยคำนึงถึงพระวาจาของพระเยซูเจ้าที่ว่า "ข้าพเจ้าเจ็บป่วย และท่านมาเยี่ยมข้าพเจ้า" (มธ. 25:36)

พี่น้องที่รัก ด้วยการวอนขอของพระนางมารีย์ องค์อุปถัมภ์ผู้ป่วย พ่อขอมอบบรรดาผู้เจ็บป่วย และครอบครัวของพวกเขา ด้วยการเป็นหนึ่งเดียวกับองค์พระคริสตเจ้าผู้ทรงรับเอาความเจ็บปวดของโลก ขอให้พวกเขาได้ค้นพบความหมาย การปลอบประโลมใจและความไว้วางใจ พ่อขอภาวนาเพื่อบุคลากรด้านสุขภาพอนามัยทุกคนทั่วโลกให้เปี่ยมด้วยความเมตตากรุณา พวกเขาจะได้มอบการดูแลที่เหมาะสมและความใกล้ชิดฉันพี่น้องให้กับบรรดาผู้เจ็บป่วยได้ พร้อมกันนี้ข้าพเจ้าขออำนวยการศักดิ์สิทธิ์มายังทุกท่านด้วย

โรม, มหาวิหารนักบุญยอห์น ลาเตรัน 10 ธันวาคม 2021

โอกาสระลึกถึงพระนางมารีย์แห่งโลเรตโต

สมเด็จพระสันตะปาปา ฟรังซิส

(แปลโดย คณะนักบวชคามิลเลียนประเทศไทย)

⁶ อ้างอิง พระสมณสาส์นเตือนใจ เรื่อง ความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสาร (Evangelii gaudium), (24 พฤศจิกายน 2013), หน้า 200.